

Väljaandja:	Vabariigi Valitsus
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	algtekst-tervikekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.07.2009
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	31.03.2010
Avaldamismärge:	RT I 2009, 31, 197

Töötervishoiu ja tööohutuse nõuded rasedate ja rinnaga toitvate naiste tööks¹

Vastu võetud 11.06.2009 nr 95

Määrus kehtestatakse «Töötervishoiu ja tööohutuse seaduse» § 10 lõike 3 alusel.

§ 1. Kohaldamisala

(1) Määrust kohaldatakse raseda ja rinnaga toitva naise (edaspidi *naistöötaja*) tööle, et tagada tema tervisele ohutu töökeskkond.

(2) Määruses sätestatud töötervishoiu ja tööohutuse nõudeid kohaldatakse juhul, kui naistöötaja on teavitanud tööandjat oma seisundist. Tööandja nõudmisel peab naistöötaja esitama oma seisundit tõendava arstitõendi.

§ 2. Tööandja kohustused tervisele ohutu töökeskkonna tagamisel

Tööandja on kohustatud:

- 1) naistöötaja kokkupuutumisel §-s 6 loetletud ohutegurite, tööde või tootmisprotsessidega hindama nende iseloomu, taseme ja kestuse alusel riske naistöötaja tervisele, samuti võimalikku kahjulikku mõju raseduse kulule või rinnaga toidetava lapse tervisele;
- 2) hindama naistöötaja kokkupuute võimalust §-des 4 ja 5 nimetatud ohutegurite või töödega;
- 3) kui punktis 1 nimetatud hindamise tulemusel ilmneb riski olemasolu või kui punktis 2 nimetatud hindamise tulemusel puutub naistöötaja kokku §-des 4 ja 5 nimetatud ohutegurite või töödega, rakendama §-s 3 toodud abinõusid, konsulteerides naistöötaja ja vajaduse korral arstiga;
- 4) teavitama naistöötajat riskihindamise tulemusest ja temale ohutu töökeskkonna tagamiseks rakendatavatest abinõudest;
- 5) tagama lamamisvõimalusega puhkeruumi kasutamise;
- 6) kohaldama punkte 1–4 ning § 3 ja 6 ka naistöötajale, kellel on õigus rasedus- ja sünnituspuhkusele, kuid kes ei toida last rinnaga.

§ 3. Abinõud tervisele ohutu töökeskkonna tagamiseks

(1) Naistöötaja tervisele ohutu töökeskkonna tagamiseks peab tööandja andma naistöötajale ajutiselt terviseseisundile vastavat tööd, mis välistab kokkupuute ohuga, rakendades järgmisi abinõusid:

- 1) töötingimuste kergendamine;
- 2) tööajakorralduse muutmine, sealhulgas tööpäeva lühendamine, sobiva puhkepausi võimaldamine, üleviimine päevasele tööle;
- 3) tööülesannete muutmine või
- 4) muu sobiv abinõu.

(2) Kui tööandjal ei ole võimalik naistöötajale tema terviseseisundile vastavat tööd anda, võib naistöötaja tööülesannete täitmisest ajutiselt keelduda. Naistöötaja terviseseisundile vastava töö andmisel või tööülesannete täitmisest ajutisel keeldumisel makstakse naistöötajale hüvitist «Ravikindlustuse seaduses» ettenähtud tingimustel ja korras.

§ 4. Tööd, mille puhul raseda töötamine ei ole lubatud

Tööandja ei tohi rasedat lubada eelkõige tööle:

- 1) punetistesse nakatumise ohu korral, välja arvatud juhul, kui on tõendatud, et rase on immuunsuse tõttu punetiste vastu piisavalt kaitstud;
- 2) toksoplasmooosi nakatumise ohu korral, välja arvatud juhul, kui on tõendatud, et rase on immuunsuse tõttu toksoplasmooosi vastu piisavalt kaitstud;
- 3) kõrge õhurõhu tingimustes;
- 4) plii või selle ühendiga;

5) allmaatööl.

§ 5. Tööd, mille puhul rinnaga toitva naise töötamine ei ole lubatud

Tööandja ei tohi rinnaga toitvat naist lubada eelkõige tööle:

- 1) plii või selle ühendiga;
- 2) allmaatööl.

§ 6. Ohutegurid, tööd ja tootmisprotsessid, mida tuleb naistöötaja terviseriskide hindamisel arvesse võtta

(1) Tööandja on kohustatud naistöötaja terviseriskide hindamisel arvestama eelkõige järgmiste füüsiliste ohuteguritega:

- 1) põrutused, vibratsioon ja seda põhjustavad töövahendid;
- 2) müra;
- 3) kahjustav kiirgus;
- 4) pidev kõrge või madal õhutemperatuur.

(2) Tööandja on kohustatud naistöötaja terviseriskide hindamisel arvestama eelkõige järgmiste keemiliste ohuteguritega:

- 1) ohtlikud kemikaalid või valmistised, mis «Kemikaalseaduse» alusel märgistatakse riskilausega R40, R45, R46 või R61, R63, R64;
- 2) elavhõbe või selle ühendid;
- 3) rakkude jagunemist pidurdavad ained, näiteks tsütostaatilised ravimid, eriti koostoime korral ioniseeriva kiirgusega;
- 4) süsinikmonooksiid;
- 5) orgaanilised lahustid;
- 6) naha kaudu tervist kahjustavad kemikaalid, mis märgistatakse riskilausega R21, R24 ja R27.

(3) Tööandja on kohustatud naistöötaja terviseriskide hindamisel arvestama eelkõige «Töötervishoiu ja tööohutuse seaduse» § 8 lõike 3 alusel kehtestatud töökeskkonnas toimivate 2., 3. ja 4. ohurühma bioloogiliste ohuteguritega.

(4) Tööandja on kohustatud naistöötaja terviseriskide hindamisel arvestama eelkõige järgmiste füsioloogiliste ohuteguritega:

- 1) raskuste käsitsi teisaldamine;
- 2) füüsilist väsimust või ülekoormust põhjustavad sundasendid või -liigutused, sealhulgas pidev töötamine seistes või istudes, kiire töötempo või muud samalaadsed tegurid.

(5) Tööandja on kohustatud naistöötaja terviseriskide hindamisel arvestama eelkõige järgmiste psühholoogiliste ohuteguritega:

- 1) vaimset ülekoormust põhjustav töö, sealhulgas kõrgendatud tähelepanuga töö;
- 2) töötamine üksinda;
- 3) monotoonne töö.

(6) Tööandja on kohustatud naistöötaja terviseriskide hindamisel arvestama eelkõige järgmiste tootmisprotsessidega:

- 1) auramiini tootmine;
- 2) protsessid, kus naistöötaja võib kokku puutuda kivisöetahas, -tõrvas või -pigis sisalduvate polütsükliiliste aromaatsete süsivesinikega;
- 3) vaske või niklit sisaldava materjali jootmine, keevitamine või muu termiline töötlemine, mille käigus tekib nende metallide tolmu, suitsu või aerosooli;
- 4) isopropüülalkoholi tootmise tugevalt happelised protsessid;
- 5) protsessid, kus naistöötaja võib kokku puutuda kõva lehtpuidu, näiteks pöõgi või tamme töötlemisel tekkiva tolmuga;
- 6) muud protsessid, kus esineb kantserogeeni, mutageeni või reproduktiivtoksilise ainega kokkupuute oht.

(7) Tööandja on kohustatud naistöötaja terviseriskide hindamisel arvestama eelkõige järgmiste töödega:

- 1) töö, millega kaasneb kõrgusest kukkumise oht;
- 2) allmaatöö.

§ 7. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 1. juulil 2009. a.

¹Nõukogu direktiiv 92/85/EMÜ rasedate, hiljuti sünnitanud ja rinnaga toitvate töötajate tööohutuse ja töötervishoiu parandamise meetmete kehtestamise kohta (EÜT L 348, 28.11.1992, lk 1–8)

Peaminister Andrus ANSIP

Sotsiaalminister Hanno PEVKUR

Riigisekretär Heiki LOOT